

Aan de raad van de gemeente Lingewaard

Onderwerp Afvalstoffenverordening 2026
Portefeuillehouder L.L. Dekkers
Zaaknummer ZS-1541748
collegevoorstel

Beslispunten

1. De Afvalstoffenverordening Gemeente Lingewaard 2026 vast te stellen.

Inleiding

De huidige afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit dateren uit 2023. In 2024 is het nieuwe afvalbeleid vastgesteld. Daarnaast is de inzameling van huishoudelijk afval in de gemeente Lingewaard in de afgelopen periode door interne en externe ontwikkelingen aangepast en heeft de raad met een motie het college verzocht om het opt-insysteem voor reclaimedrukwerk te introduceren in Lingewaard. Daarvoor moeten de afvalstoffenverordening en het uitvoeringsbesluit worden geactualiseerd. In bijlage 1 is de geactualiseerde Afvalstoffenverordening Gemeente Lingewaard 2026 opgenomen.

Beeoogd effect

Het beschikken over een actuele afvalstoffenverordening op basis waarvan het college uitvoering kan geven aan het grondstoffenbeleid en een doelmatige afval- en grondstoffeninzameling kan bewerkstelligen.

Argumenten

1.1 In de nieuwe Afvalstoffenverordening Gemeente Lingewaard 2026 is alle nieuwe wet- en regelgeving verwerkt

Voor de nieuwe afvalstoffenverordening is gebruikgemaakt van de modelverordening die is opgesteld door de VNG. Door gebruik te maken van de modelverordening zijn de relevante veranderingen in wet- en regelgeving automatisch doorgevoerd. Deze veranderingen hebben betrekking op:

- Besluit gescheiden inzameling huishoudelijke afvalstoffen (2025) met regels over de definiëring en de afvalscheiding van huishoudelijk afval. De aanpassingen zijn vooral verwerkt in artikel 7 en 8
- De Wet dieren (wijziging 2024). Deze is in de verordening verwerkt in artikel 19a en stelt regels aan het bewaren en ter destructie aanbieden van dode gezelschapsdieren
- De veranderingen als gevolg van de Omgevingswet (2024).

Bij de afvalstoffenverordening is een “was/wordt-lijst” (bijlage 2) toegevoegd waarin de veranderingen staan, alsmede de toelichting van de VNG.

1.2 Met het besluit wordt uitvoering gegeven aan de motie ‘Minder papier’ door de introductie van een Opt-insysteem voor ongeadresseerd reclaimedrukwerk

In de nieuwe verordening maakt artikel 15a het mogelijk om voor ongeadresseerd reclaimedrukwerk een opt-insysteem te introduceren. Het artikel definieert ongeadresseerd reclaimedrukwerk als “reclaimedrukwerk of proefmonsters van producten die gratis huis aan huis worden verspreid zonder vermelding van naam, adres of postbus en woonplaats van de ontvanger”. Uitgezonderd hiervan zijn de huis-aan-huisbladen en het drukwerk van vrijwillige of niet commerciële organisaties.

Met de introductie van dit artikel geeft het college invulling aan de motie van de raad (M3 20241010 – 6) om voor dit reclaimedrukwerk een opt-insysteem in te richten, waarbij inwoners expliciet moeten aangeven vragen reclaimedrukwerk te willen ontvangen. Het is in dit systeem niet langer voldoende om een impliciete

goedkeuring te geven aan het ontvangen van reclaimedrukwerk. Om de folderorganisaties voldoende ruimte te geven om op deze ontwikkeling te anticiperen, is de ingangsdatum van dit artikel één jaar na de ingangsdatum van de verordening. Op basis van jurisprudentie biedt dit de partijen voldoende tijd om te anticiperen.

2.1 In het nieuwe uitvoeringsbesluit gebaseerd op de verordening zijn de laatste veranderingen in de huishoudelijke inzameling verwerkt

De verordening is het juridisch raamwerk en wordt – na de zienswijzeprocedure – door de raad vastgesteld. In diverse artikelen van de verordening wordt het college gemandateerd om aanvullende regels te stellen. Deze worden vastgelegd in het uitvoeringsbesluit (zie bijlage 4).

In het uitvoeringsbesluit zijn een aantal wijzigingen doorgevoerd als gevolg van een nieuwe manier van inzamelen. De meest belangrijke wijzigingen zijn:

1. De beëindiging van de inzameling van oud papier aan huis door verenigingen in 2025
2. Het stoppen van de textielinzameling aan huis door Spronk, vanwege faillissement
3. Het toevoegen van Van Kesteren als de inzamelaar voor gedumpt gevaarlijk afval in de openbare ruimte.

Daarnaast is een aantal definities aangepast aan de verordening, of aan de nieuwe wet- en regelgeving over deze afvalstromen. Een aantal artikelen vormen door een iets andere volgorde een logischer samenhangend geheel. Het hele uitvoeringsbesluit is getoetst aan het nieuwe grondstoffenplan en waar nodig geactualiseerd.

Tot slot staat in het artikel over de registratie van de persoonsgegevens een verwijzing naar de gemeentelijke website waar altijd de actuele doelen en registratievormen worden weergegeven. Op deze wijze voorkomt de gemeente dat zij werkt met een verouderde tekst in de verordening. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar bijlage 3.

Kanttekeningen

1.1 De grootste folder-organisatie negeert de opt-inclausule.

De ingangsdatum van artikel 15a over reclaimedrukwerk is op basis van jurisprudentie één jaar later dan de ingangsdatum van de verordening bepaald. Dit jaar is mede nodig om het opt-insysteem technisch te realiseren, de folderindustrie de kans te geven om inwoners die reclaimedrukwerk willen blijven ontvangen op de hoogte te stellen van de vereisten en waar er minder verspreiding komt te kunnen anticiperen op planning en capaciteit.

Spotta is de grootste verspreider van reclaimedrukwerk in Nederland. Zij hebben in 2024 'InMijnBus' geïntroduceerd. Dit is een digitaal platform waarop inwoners zich gemakkelijk kunnen af- en aanmelden voor (een deel van) de reclamefolders. Op haar eigen website zegt Spotta hierover:

“InMijnBus heeft tussen september 2023 en juni 2024 alle huishoudens die in Nederland reclamefolders ontvangen geïnventariseerd en uitvoerig geïnformeerd over InMijnBus. Hierin hebben we laten weten dat zij het 'standaard folderpakket van Spotta' blijven ontvangen en dat hun voorkeur op JA is gezet op InMijnBus. De voorkeur NEE wordt alleen op InMijnBus opgenomen als een huishouden dat zelf heeft aangegeven.”

Hiermee negeert Spotta de expliciete wens van gemeenten om over te gaan van een opt-out- naar een opt-insysteem, waarbij een expliciete actie nodig is om het te ontvangen, in plaats van om zich af te melden. De houdbaarheid van dit standpunt is; voor zover bekend, nog niet juridisch getoetst. Dit kan betekenen dat deze keuze door de gemeente Lingewaard wordt gebruikt om hier een juridische uitspraak over te verkrijgen.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen.

Communicatie en participatie

De afvalstoffenverordening is een vertaling van het grondstoffenbeleid 'Samen werken aan een circulair Lingewaard'. Dit beleid is in samenspraak met de inwoners tot stand gekomen. In het bijgevoegde participatieverslag (bijlage 5) zijn de inspanning weergegeven. De ontwerp afvalstoffenverordening en het ontwerp Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening zijn officieel gepubliceerd voor zienswijzen en hebben zes weken ter inzage gelegen. Er is geen gebruik gemaakt van de zienswijzeprocedure, we hebben geen zienswijzen ontvangen.

Voortgang

- De definitieve Afvalstoffenverordening Gemeente Lingewaard 2026 wordt door het college voor besluitvorming aangeboden aan de raad, het bijbehorende uitvoeringsbesluit wordt aangeboden ter kennisname.
- Na de vaststelling van de verordening in de gemeenteraad wordt het (eventueel aangepaste) Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening opnieuw aangeboden aan het college voor definitieve vaststelling. Het uitvoeringsbesluit geeft invulling aan de nieuwe regels uit de verordening en kan slechts worden goedgekeurd nadat de nieuwe verordening is vastgesteld.
- Beide documenten worden definitief gepubliceerd en zijn geldig vanaf de datum van publicatie, tenzij anders vermeld.

Eerdere (raads)stukken

Geen.

Bijlagen

1. Afvalstoffenverordening gemeente Lingewaard 2026.
2. Was/wordt-lijst Afvalstoffenverordening
3. Toelichting Afvalstoffenverordening.
4. Ontwerp Uitvoeringsbesluit Afvalstoffenverordening gemeente Lingewaard 2026.
5. Participatieverslag 'Samen werken aan een circulair Lingewaard'.

Bemmel, 8 september 2026

burgemeester en wethouders van de gemeente Lingewaard,
de secretaris, de burgemeester,

drs. I.P. van der Valk

dr. P.T.A.M. Kalfs